

CARRERS FEMINISME

Només 78 dels més de 1.400 carrers i places de Lleida ciutat porten nom de dona i entre el 2007 i el 2015 el percentatge sobre el total va baixar perquè a la gran majoria de noves vies se'ls va donar noms masculins o no relacionats amb persones. La Paeria va aprovar en l'últim ple una moció per corregir aquesta gran desigualtat en la llista de carrers.

Carrers amb misogínia

Només 78 de les més de 1.400 vies i places porten noms de dona i el percentatge fins i tot ha baixat en els últims anys

J.MARTÍ/E.HERRERO/S.E.

LLEIDA | El camí per aconseguir la plena igualtat entre dones i homes va començar fa molt temps. S'han fet grans passos, però queda molt per fer, i en algunes qüestions de caràcter més simbòlic, els avenços brillen per la seua absència. Una és l'infima presència de noms de dones en la llista de carrers. És un fenomen general que a Lleida ciutat ha estat radiografiat en sengles estudis d'alumnes de l'institut Guindavols amb la professora Teresa Quintillà com a tutora. El primer, de Lara Rossell, *Amb nom de dona, dona'm un carrer*, en el curs 2006-07, i el segon, de Joselyne Pérez, *Lleida en clau de dona. Ruta virtual*, el curs passat.

El que resulta paradoxal és que en els set anys transcorreguts entre tots dos el percentatge de noms de dones ha baixat. Així ho posa de manifest l'anàlisi que fa el segon estudi, que constata que els noms femenins són el 5% del total, 71 de 1.423, quan el 2007 eren el 7%. Encara que pugem, el nombre total de carrers ha crescut molt més.

PERCENTATGE

A començaments del 2015, els noms de dones representaven el 5%, davant el 58% d'homes

Els masculins són el 58% i els asexuats, el 37%. Actualment, després de les noves denominacions aprovades l'últim any, els que porten noms de dones són 78.

Teresa Quintillà atribueix aquesta situació a una "inèrcia", posa com a exemple que en l'expansió de Ciutat Jardí s'ha optat per noms d'arbres en lloc de corregir aquest déficit i veu necessària una política de "discriminació positiva" també en aquest àmbit.

L'historiador Manel Lladonosa, membre de la comissió de carrers de Lleida, va assenyalar que la poca presència de dones al nomenclàtor té a veure amb "la situació de discriminació que han viscut" al llarg de la

història i va recordar que va costar molt que anessin conquerint drets i incorporant-se en l'àmbit professional, polític i social. De totes maneres, va destacar que en els últims anys hi ha una "voluntat de rectificació" que "encara que resulta insuficient, és imparabile". Cristina Rodríguez, gerent del Centre Dolores Pierra de la UdL, va subratllar la "importància que als carrers femeníns perquè és una manera de reconèixer l'aportació de les dones al llarg de la història en diferents àmbits". Va apuntar que els dedicats a dones "no so-

len ser els principals, sinó vies secundàries" i va considerar que és "una qüestió de voluntat" donar-los més visibilitat. La tinent d'alcalde Montse Parra va assegurar que, des de la comissió de carrers, preveuen anar *batejant* els nous amb nom de dones i va atribuir el baix percentatge al fet que "abans no es reconeixia tant el seu paper en la història". Precisament, l'últim ple va aprovar una moció impulsada per Dona Balafra i la FAV per prioritzar els noms femenins a nous carrers i places (vegeu el desglossament). Ara, caldrà veure com es compleix.

Aurèlia Pijoan

MAGRANERS

■ Merçessa, la primera dona regidora de la Paeria el 1937 pel PSU. Es va exiliar a Mèxic després de la guerra.

Aurembiax d'Urgell

CENTRE HISTÒRIC

■ Va ser comtessa d'Urgell entre els anys 1209 i 1231, quan va morir a Balaguer.

Beata Jornet.

Beata Jornet

LA BORDETA

■ Teresa de Jesús Jornet i Ibars, nascuda a Aitona el 1843, va fundar la congregació de les Germanetes dels Ancians Desemparats.

Comtessa Elvira

CILOT

■ Elvira de Lara, comtessa d'Urgell i dona d'Ermengol VIII. Va ser la mare d'Aurembiax d'Urgell.

Martina Castells.

Doctora Castells

CAPPOINT

■ Martina Castells va ser la primera dona a aconseguir el doctorat de Medicina a Espanya, el 1882.

Dolors Pierra

BALAFRA

■ Mestre, sindicalista i fundadora de la federació d'Ensenyament d'UGT. Va ser la primera dona regidora a Barcelona. Es va exiliar a Xile.

Dona treballadora de Magraners

MAGRANERS

■ Reconeixement simbòlic a les dones dels Magraners, un barri obrer i nascut de la immigració andalusa.

Elisenda de Montcada

VILAMONTADA

■ Dona de l'alta noblesa catalana, va ser la quarta esposa del rei Jaume II. Va fundar el monestir de Pedralbes.

La plaça Maria Aurèlia Capmany és un dels espais més grans amb nom de dona i està

Encarna López

MAGRANERS

■ Una de les pioneres dels Magraners. Va impulsar projectes com l'associació veïnal o el pessebre vivent.

Esperanza González

CAPPOINT

■ Religiosa lleidatana que va fundar l'Institut Missioneres Esclaves de l'Immaculat Cor de Maria.

Les Passadores

SECA

■ Reconeix unes treballadores del sector tèxtil que vivien en aquesta part de la ciutat entre els s. XIX i XX.

Mare Dolcet

BALAFRA

■ Monja dedicada a ensenyar que va crear l'Institut de Franciscanes Missioneres de la Mare del Diví Pastor.

Maria-Mercè Marçal en una de les seues visites a Lleida.

Irene Solsona

BALAFRA

■ Impulsora d'un pioner estudi d'art a Lleida, va difondre les arts plàstiques i es va implicar en projectes pedagògics com les aules taller.

Josefina Barreu

CENTRE HISTÒRIC

■ Mestre de professió i compromesa en nombroses causes socials i solidàries com Mans Unides.

Josefina Barreu.

Els estudis fets per alumnes del Guindàvols el 2007 i el 2015 s'emmarquen en els treballs relacionats amb la igualtat de gènere que impulsa el centre.

La majoria dels espais públics amb noms femenins són vies secundàries, un 78%, un 7% no tenen sortida i només el 15% són carrers o places principals.

La Paeria va aprovar en l'últim ple una moció presentada per Donabalaïfia i la comissió de la dona de la FAV per donar prioritat a 'batejar' amb noms de dones els nous carrers.

OSCAR AMBON

Professionals liberals i religioses, els perfils majoritaris

LLEIDA | Prop del 90% de les dones que donen noms a carrers són religiosos o professionals liberals. L'estudi de Joselyne Pérez detallava que de les que hi havia a començaments de l'any passat, 34 eren verges, santes o membres d'ordes religiosos, i 29 eren del segon grup. Ara, ja gairebé estan empatades amb les religioses, després que fa uns mesos s'hi sumessin Teresa Pàmies i Dolores Pieta.

De les 78 actuals, una trentena estan vinculades a Lleida ciutat o a la província (vegen el text inferior), 18 són de la resta de Catalunya, Espanya o personalitats mundials i les altres, verges i santes.

Per barris, el que té més noms femenins és Balafía, amb el 21% -té diversos carrers amb noms de verges-, seguit del Barri Antic (17%) i els Magraners (10 per

cent). I per si faltessin idees per tal de batejar més carrers, l'associació Donabalaïfia té una àmplia llista amb noms com Emilia Trepat, Joana Raspall, Carme Karr, Victòria del Angels, Victòria Sau, Florence Nighthinga-

PROPOSTES
Donabalaïfia té una llista amb més d'una vintena de propostes de nous noms femenins

le, Valentina Tereixkova, Mary Samper, Hipàtia d'Alexandria, Olímpia de Gouges, Sara Llorens, Rosa Luxemburg, Mary Wollstonecraft, Frida Kahlo, Rosa Parks, Benazir Bhutto, Gol-da Meir, Concepción Arenal o Neus Català.

NOMS FORANS

Carme Laforet: escriptora.
Carmen Amaya: ballarina.
Caterina Albert: escriptora.
Clara Campoamor: política.
Federica Montseny: política.
Isabel II: reina d'Espanya.
Margarida Xirgu: actriu.
Maria A. Capmany: escriptora.
Maria Montessori: metgessa.
Marie Curie: científica.
Marta Mata: pedagoga i política.
Mercè Rodoreda: escriptora.
Montserrat Roig: escriptora.
Rosa Sensat: pedagoga.
Santa Teresa de Jesús: religiosa i escriptora.
Simone de Beauvoir: escriptora.
Victoria Kent: política.
Les Tretze Roses: joves afusellades pel règim franquista a Madrid.
■ A més, hi ha una vintena de verges i santes.

ACCES DEDICATS A DONES VINCLADES A LLEIDA

Maria-Mercè Marçal

CAPPONT

■ Una de les poetes més reconegudes en llengua catalana, originària d'Ivars d'Urgell.

Maria Rosell

BALAFIA

■ Abnegada mestra que va escolaritzar a la seua pròpia casa nombrosos veïns de Balafía en la postguerra.

Maria Rúbies

PARDINYES

■ Docent especialista en Matemàtiques, innovadora pedagoga. Fundadora de l'Espiga i pionera de CDC.

Maria Rúbies.

Maria Sauret

AVINGUDA DEL SEGRE-NOGUEROLA

■ Heroïna de la Guerra de Successió durant la ferria resistència al setge de Lleida l'any 1707.

Maria Vilaltella

MAGRANERS

■ Artista lleidatana de la postguerra, morta prematurament el 1961, amb només 34 anys.

Pepita Calvet

MAGRANERS

■ Va dirigir la guarderia de la parròquia de Magraners 24 anys, entre 1962 i 1986 i després va ser catequista.

Pepita Raimundi

CENTRE HISTÒRIC

■ Mestra militant del POU, representada pel franquisme. Va impulsar les Aules Universitàries de la Gent Gran.

Pepita Sagnaños

PARDINYES

■ Una de les pintores lleidatanes més reconegudes del segle XX i va rebre diversos premis i reconeixements.

Pepita Raimundi.

Pilar Feip

CUTAT JARDI

■ Burgesa lleidatana que a la seua mort el 1951 va deixar l'herència a Lleida per cuidar malalts mentals.

Teresa Pàmies

CAPPONT

■ Escriptora en llengua catalana natural de Balaguer i esposa del líder del PSUC Gregorio López Raimundo.

Victòria Vila

JOC DE LA BOLA

■ Mestra i esposa de Frederic Godàs, amb qui va fundar el Liceu Escolar. Es va exiliar després de la Guerra Civil.

Victòria Vila.